

Altenaweg 22
9321 XE Altena
Tel. 050 - 7503817

Aan: Dhr. H. Meijers en mevr. C. Vogelvanger
Johan Willem Frisostraat 84
8606 XH Sneek

Betreft: Ecologische quickscan
Sjaerdawei 15 Oppenhuizen

Altena, 5 oktober 2017

Geachte heer Meijers en mevrouw Vogelvanger,

Met deze brief rapporteer ik over de resultaten van de ecologische quickscan ten behoeve van de aanpassing van het bestemmingsplan met het oog op de ontwikkeling van drie woningen op een voormalig boerenerf. In het kader van de bestemmingsplanwijziging is een ecologisch onderzoek vereist. De werkzaamheden hebben mogelijk effect op beschermde flora en fauna, op houtopstanden en op beschermde natuurgebieden (Wet Natuurbescherming -Wnb, Natuurnetwerk Nederland-NNN). Naast soorten die bijzondere bescherming genieten, geldt er een algemene zorgplicht om planten en dieren niet onnodig te verstoren. Daarom dienen flora en fauna en eventuele negatieve effecten in kaart gebracht te worden om deze te kunnen toetsen aan de natuurwetgeving.

Plan- en studiegebied

Het plangebied ligt aan de Sjaerdawei 15 te Oppenhuizen en wordt gevormd door het erf van een afgebrande/gesloopte boerderij, het onverharde/halfverharde toegangpad en een weiland. Aan de oostzijde grenst het plangebied aan de oude waterloop het Ges.

Het plangebied ligt in de provincie Fryslân. Voor inventarisatiedoeleinden wordt een indeling in uurhokken (5x5 km) en kilometerhokken gebruikt om de verspreiding van soorten en vegetaties in kaart te brengen. Het plangebied en de directe omgeving daarvan liggen in de kilometerhokken 176-557 en 175-557 (Atlasblok 10-48).

Methode

Het onderzoek bestaat uit een veldonderzoek op de locatie en bureaustudie. Op 1 augustus 2017 is het plangebied bezocht en is de aanwezigheid van natuurwaarden in kaart gebracht. Aangetroffen beschermde plant- en diersoorten zijn genoteerd.

Het veldonderzoek is een momentopname. Verder is aan de hand van literatuur en gegevens van verschillende instanties is onderzoek gedaan om een beeld van de natuurwaarden van het plangebied aan te vullen. Er is daartoe een globale rapportage opgevraagd bij de Nationale Database Flora & Fauna (NDFF). Bronnen zijn verder o.a.: Melis & Koopmans (2015) *Fiskatlas Fryslân*; telmee.nl, ahn.nl, verspreidingsatlas.nl en www.vogelatlas.nl.

Resultaten

Biotoop

Langs het erf staan aan de westzijde 6 oude essen. Aan de oostzijde, langs het water, staan nog eens 4 essen en 2 oude schietwilgen. In één van deze schietwilgen zat een houtduifnest, evenals in een schietwilg op de zuidgrens van het plangebied. Het erf en het ten westen ervan gelegen graslandje zijn sterk verruigd met akkeronkruiden, zoals brandnetels en akkerdistels. Daardoor vormt het een aantrekkelijk leefgebied voor vogels, zoogdieren, amfibieën, vlinders, libellen, sprinkhanen en andere ongewervelde dieren. In de voedselrijke sloten zitten groene kikkers, vissen en andere waterdieren. De bomen bevatten soms rottingsholten, maar ze rotten naar beneden, waardoor ze regenwater opvangen en daardoor niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vogels en vleermuizen. Op de overgang van water en land staat een oevervegetatie van 1 to 2 meter breed.

Vaatplanten, (korst)mossen en paddenstoelen

De vegetatie in het plangebied, zowel op het land als in het aangrenzende water, is voedselrijk. De kruidlaag bestaat uit algemeen voorkomende plantensoorten. Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat er in de omgeving 1 plantensoort van de Rode Lijst voorkomt. Deze soort is niet aangetroffen en is daarom uitgesloten. Er zijn geen bedreigde (korst)mossen en paddenstoelen uit de omgeving van het plangebied bekend.

Vleermuizen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de kilometerhokken niet zijn onderzocht op vleermuizen. De soorten die in de omgeving voorkomen, zijn Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis en Meervleermuis. In de bomen bevinden zich geen verblijfplaatsen voor deze soorten. Het plangebied maakt deel uit van het foerageergebied van Gewone en Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Meervleermuis en Watervleermuis zijn aan het water gebonden en kunnen foerageren boven het Ges. Het Ges vormt voor alle soorten een vliegroute.

Overige zoogdieren

Er komen algemene zoogdieren voor, zoals (spits)muizen, Egel, Haas, Ree en marterachtigen. In beide kilometerhokken komt daarnaast ook de Waterspitsmuis voor. Voor deze soort is het water- en oeverbiotoop niet geschikt door het relatief steile oeverprofiel en de soortenarme eutrofe slootvegetatie. De ruige vegetatie is droog, met name op het voormalige boeren erf. In het grasland, zijn natte plekken aanwezig waar regenwater kan stagneren. Het biotoop voor de Waterspitsmuis is waarschijnlijk kwalitatief en kwantitatief te weinig aanwezig.

Vogels

In de NDFF zijn 6-17 soorten broedvogels bekend, waarvan 1-5 van de Rode Lijst. In het plangebied kunnen algemene soorten broeden, zoals Wilde eend, Houtduif en Bosrietzanger. Jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

In de omgeving van het plangebied komen algemene soorten amfibieën voor zoals Kleine watersalamander, Bruine kikker en Bastaardkikker. Zwaarders beschermde soorten amfibieën en reptielen van de Wnb zijn uitgesloten op basis van de bekende verspreiding en biotoop.

Vissen

In de sloten komen algemene vissoorten voor, zoals Tiendoornige stekelbaars. Rode-Lijstsoorten als Alver, Kroeskarper en Rivierdonderpad worden alleen verwacht in het Ges. De Grote modderkruiper is uitgesloten vanwege de geïsoleerde ligging van sloot, het ontbreken van verlandingsvegetaties en het vrij rigoureuze schoningsbeheer, waarbij praktisch de hele waterbodem op de kant wordt gezet. In het Ges is de soort ter hoogte van het plangebied uitgesloten op basis van het oeverprofiel.

Overige soortgroepen

De ruigtevegetaties zijn een belangrijke voedselbron voor algemene soorten dagvlinders en andere ongewervelde dieren. In de omgeving komt de dagvlinder het Groot dikkopje (RL-GE) voor en nog één andere soort van de Rode Lijst. Populaties van deze soorten in het plangebied worden niet verwacht. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de bekende verspreiding en het biotoop.

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland en niet in een weidevogel- of ganzenfoerageergebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de Witte & Zwarte Brekken en het Sneekermeergebied op meer dan 900 meter afstand.

Houtopstanden en rijbeplantingen

Het totaal aantal te kappen bomen bedraagt 12. Er is geen sprake van een rijbeplanting van 20 bomen of meer. Nog afgezien van de vraag of het plangebied buiten de bebouwde kom Boswet ligt, betekent dit dat de bepalingen omtrent houtopstanden en rijbeplantingen niet van toepassing zijn.

Werkzaamheden

Het voormalige erf wordt bouwrijp gemaakt. De bomen worden gekapt, omdat ze bij de (grond)werkzaamheden niet gespaard kunnen worden. Er worden drie woningen gebouwd. Langs de oever van het Ges komen voorzieningen dat bewoners een boot kunnen aanleggen, maar een deel van de oever houdt zijn groene karakter. De ontsluitingsweg wordt verhard en doorgetrokken over het erf. De werkzaamheden zijn gepland in 2018.

Effecten

Overtreding van de Wet Natuurbescherming is aan de orde als afbreuk wordt gedaan aan de populaties van beschermde dieren en het doden van individuen of het vernietigen van nesten en vaste verblijfplaatsen. Voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën die in de Wet Natuurbeheer zijn opgenomen, geldt een provinciale vrijstelling in het kader van ruimtelijke inrichting.

- De kap van de bomen vindt plaats binnen het foerageergebied van vleermuizen. Omdat er in de directe omgeving veel bomen zijn - langs de Sjaerdawei, en direct grenzend aan de noord-, zuid- en oostzijde van het plangebied, betekent dit geen grote ingreep in het foerageergebied. De uitstraling van licht vanuit de woningen neemt sterk af met de afstand. De verbindingsfunctie van het Ges als vliegroute blijft intact. Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten;
- Om negatieve effecten op vleermuizen te voorkomen, wordt geadviseerd om permanente verlichting op de oever niet toe te staan;
- Er zijn tijdelijke effecten door uitstraling van geluid en verstorende aanwezigheid van mensen en machines tijdens de bouwperiode.
- Bij werkzaamheden tijdens de broedperiode kunnen nesten van broedende vogels worden beschadigd of vernietigd;
- Als gevolg van de werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende soorten planten, zoogdieren, amfibieën en ongewervelde dieren worden verstoord, beschadigd/verwond of gedood. Effecten op populatieniveau zijn uitgesloten;
- Er vinden geen inrichtingswerkzaamheden plaats aan het weiland en de sloot.
- Het project heeft een lokale uitstraling. Effecten op beschermde natuurgebieden zijn uitgesloten.

Conclusies en advies

Voor het kappen van de bomen hoeft geen melding bij de provincie te worden gedaan. Negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden zijn uitgesloten, mits aan enkele voorwaarden is voldaan:

Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten, mits er geen buitenverlichting op de oever van het Ges wordt geplaatst. Negatieve effecten op broedvogels zijn uitgesloten, mits de kap van de bomen plaatsvindt buiten de broedperiode (meeste zekerheid door in de winter te kappen) en de ruige vegetatie voorafgaand aan de broedperiode wordt verwijderd.

Vanuit de Wet Natuurbescherming geldt een algemene zorgplicht. Het verstoren, verwonden of doden van dieren (en planten) moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Wanneer er bijvoorbeeld amfibieën worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden kunnen deze het beste worden opgepakt en verplaatst naar een plek in de omgeving, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Met vriendelijke groet,
Namens Vos Ecologisch Onderzoek,

drs. P.G. Vos